GEFF

Agenția pentru eficiență energetică

VREI SĂ VINZI ENERGIE VERDE ÎN REȚEA LA UN TARIF GARANTAT?

Întrebări și Răspunsuri

Sursele regenerabile de energie sunt o alternativă nepoluantă pentru combustibilii fosili în producția de energie electrică. Statele lumii, inclusiv țara noastră, s-au angajat să contribuie la reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră, prin introducerea politicilor de susținere a producerii energiei din surse regenerabile.

Prin schema de sprijin – tarif fix, statul Republica Moldova oferă tuturor posibilitatea să producă propria energie, să genereze venituri și să contribuie la reducerea dioxidului de carbon din atmosferă.

Republica Moldova trebuie să întreprindă acțiuni în vederea confirmării și conștientizării importanței reducerii emisiilor de gaze cu efect de seră, a reducerii impactului sectorului energetic asupra mediului, a angajamentelor asumate față de cetățeni pentru asigurarea unei dezvoltări durabile prin cele trei elemente ale conceptului de dezvoltare durabilă:

- *mediul înconjurător;*
- *societatea;*
- *economia.*

Alexandru CIUDIN
Director Agenţia pentru
Eficienţă Energetică

1

CARE ESTE POTENȚIALUL DE ENERGIE EOLIANĂ ÎN REPUBLICA MOLDOVA?

Republica Moldova are un potențial enorm, aproape întreaga țară are locații favorabile, din punct de vedere tehnic pentru investiții în energia eoliană.

La înălțimea de 50 m deasupra nivelului solului, suprafața teritoriului în care viteza medie anuală depășește 4 m/s reprezintă 98,21%, iar la înălțimea de 100 m – suprafața teritoriului cu viteze ale vântului cuprinse între 5-8 m/s este de aproximativ 33 240 km^2, ceea ce reprezintă 98,7% din teritoriul țării.

De asemenea, calculele arată că, la înălțimea de 100 m, din suprafața totală a țării, circa 1830 km^2 au o densitate de putere mai mare de 400 W/m^2, ceea ce reprezintă 5,88% din întreg teritoriul, iar în cazul în care se consideră că pe un km^2 poate fi instalată o capacitate de 5 MW, atunci capacitatea electrică ce ar fi posibil de instalat pe întreg teritoriul Republicii Moldova, va fi de aproximativ 9150 MW, ceea ce depășește cu mult consumul actual al țării noastre.

Potențialul de energie eoliană în Republica Moldova

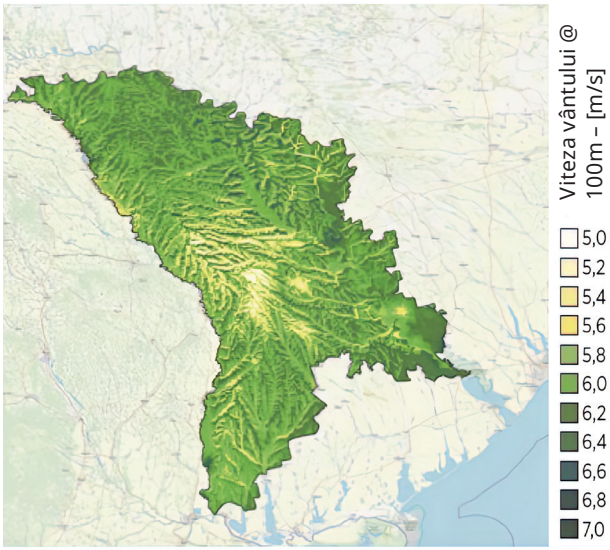

Sursa: https://moldova.awstruepower.com

CARE ESTE POTENȚIALUL ENERGIEI SOLARE ÎN REPUBLICA MOLDOVA?

Republica Moldova dispune de un potenţial enorm pentru valorificarea energiei solare, datorită poziţiei geografice şi a condiţiilor climatice. Potențialul mediu anual al energiei solare în Republica Moldova este estimat la un nivel destul de ridicat, și anume 1200–1400 kWh/m^2.

Iradierea orizontală globală din Republica Moldova

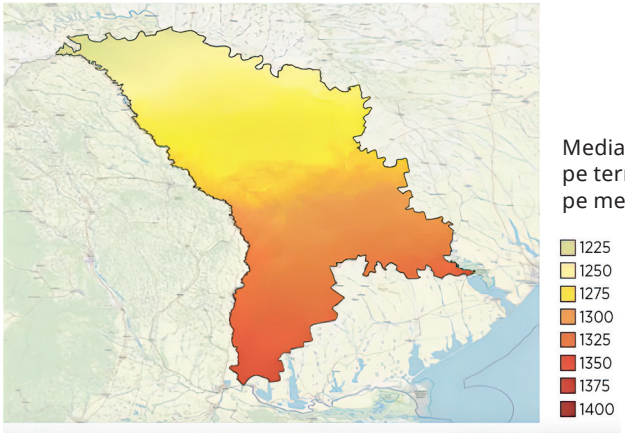

Potențialul mediu anual al energiei solare

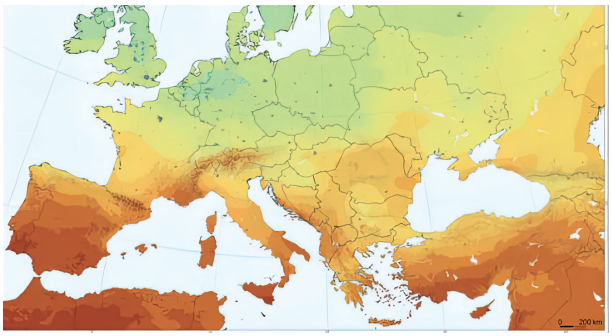

3

DE CE STATUL REPUBLICA MOLDOVA ALOCĂ COTE LIMITATE PENTRU INSTALAȚIILE DE PRODUCERE A ENERGIEI DIN SURSE REGENERABILE?

Sursele regenerabile „variabile”, precum sunt cele eoliene și fotovoltaice, implică problema echilibrării sistemului național electroenergetic. Iată de ce, la planificărea creșterii ponderii surselor regenerabile, statul ține cont de siguranța echilibrării sistemului electroenergetic național la costuri accesibile pentru consumatorii finali.

4

CE ESTE TARIFUL FIX?

Tariful fix (Feed-in tariff) este mecanismul cel mai frecvent utilizat de state la nivel mondial, pentru promovarea surselor regenerabile de energie. Feed-in-tariff-ul are, în linii generale, trei elemente cheie:

a) cote stabilite de livrare a energiei în rețea;

b) contracte pe termen lung (10-20 de ani);

c) rambursarea investiției printr-un tarif garantat.

Mecanismul de sprijin „Tarif fix” garantează o plată fixă pentru fiecare unitate de energie electrică produsă și livrată în rețea din surse regenerabile. Aceasta înseamnă că oricine care dorește să investească într-o tehnologie verde, are garanția că suma investiției va fi recuperată.

DE CE REPUBLICA MOLDOVA A ADOPTAT SCHEMA DE SPRIJIN *TARIF FIX* PENTRU PRODUCEREA ENERGIEI DIN SURSE REGENERABILE?

Există mai multe motive pentru care Republica Moldova a dezvoltat această schemă de sprijin pentru susținerea producerii energiei din surse regenerabile:

- Reducerea emisiilor de CO_2 prin înlocuirea combustibililor fosili cu surse de energie verzi și regenerabile;
- Crearea noilor locuri de muncă;
- Asigurarea diversificării și aprovizionării cu energie la nivel național, astfel reducându-se dependența de importul la combustibilii fosili;
- Garantarea investițiilor pentru investitori;
- Promovarea inovației tehnologice;
- Cetățenii pot să producă propria energie electrică verde;
- Contractele de garantare a tarifului pe termen lung facilitează accesul la finanțare;
- Încurajarea investitorilor/producătorilor de energie să utilizeze cea mai eficientă tehnologie, la costuri mici, astfel se încurajează concurența;
- Minimizarea pierderilor din rețea prin generarea energiei la nivel local.

6

CARE SUNT MĂSURILE PRIN CARE STATUL REPUBLICA MOLDOVA STIMULEAZĂ DEZVOLTAREA DOMENIULUI PRODUCERII ENERGIEI DIN SURSE REGENERABILE? SE ALOCĂ SUBVENȚII?

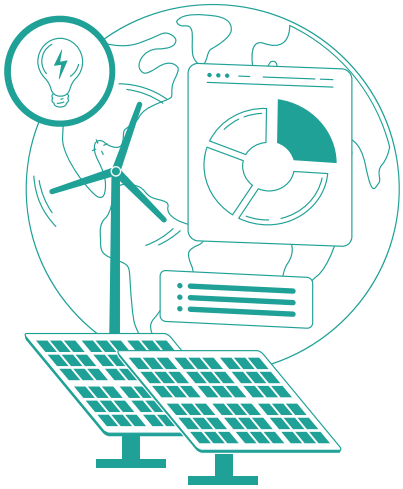

Legislaţia prevede stimulente de natură vamală și fiscală, pentru a asigura sprijin suplimentar investiţiilor în energia regenerabilă. Aceste stimulente includ taxe vamale reduse la import, scutirea de TVA pentru lucrările de instalare și alte contribuții privind proiectele de energie regenerabilă.

Schema de sprijin Tarif fix este unul din mecanismele puse la dispoziție de către stat pentru potențialii investitori, iar finanțări sub formă de subvenții nu sunt disponibile. Mecanismul de sprijin prevede conectare nediscriminatorie la reţea, furnizare cu prioritate și obligația furnizorului central de a achiziționa întreaga energie electrică generată din surse regenerabile timp de 15 ani, la un tarif garantat.

CÂND AU FOST APROBATE PRIMELE TARIFE FIXE ÎN REPUBLICA MOLDOVA?

7

În anul 2018, Guvernul Republicii Moldova a aprobat Hotărârea nr.689 cu privire la aprobarea limitelor de capacitate, cotelor maxime și categoriilor de capacitate în domeniul energiei electrice din surse regenerabile, valabile până în anul 2020. Iar în anul 2020, ANRE a distribuit 55 MW pe fiecare tip de instalație de producere, după cum urmează:

- **instalații eoliene cu capacitatea maximă disponibilă de 20 MW**, cu o limită de capacitate de 4 MW;
- **instalații solare/fotovoltaice** – 15 MW;
- **instalații de cogenerare pe biogaz** – 12 MW, cu o limită de capacitate de 1 MW per fiecare tip de instalație.

Pentru acea perioadă, ANRE a aprobat următoarele tarife fixe la energia electrică produse din surse regenerabile:

- **instalațiile fotovoltaice** – 1.88 lei/kWh;
- **instalațiile eoliene** – 1.55 lei/kWh;
- **instalațiile hidroelectrice** – 0.97 lei/kWh;
- **instalațiile de cogenerare pe biogaz** – 1.84 lei/kWh;
- **instalațiile de cogenerare pe biomasă solidă** – 1.96 lei/kWh.

8

CARE SUNT CAPACITĂȚILE NOI APROBATE DE PRODUCERE A ENERGIEI DIN SURSE REGENERABILE PRIN MECANISMUL DE SPRIJIN FEED-IN TARIFF?

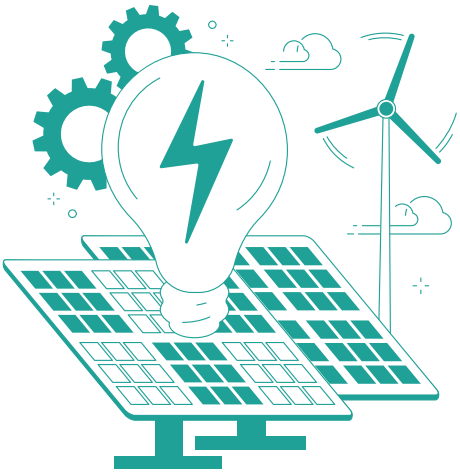

Guvernul a aprobat recent Hotărârea de Guvern Nr 401 din 08.12.2021 cu privire la aprobarea limitelor de capacitate, cotelor maxime și categoriilor de capacitate în domeniul energiei electrice din surse regenerabile până în anul 2025. Pentru toate tehnologiile în cadrul schemei de sprijin Feed-in tariff au fost aprobate 235 MW.

Autoritatea publică centrală învestită cu atribuții de reglementare și monitorizare a sectoarelor în domeniul energeticii, ANRE, urmează să aprobe o hotărâre care va garanta tarife fixe pentru producătorii de energie regenerabilă pentru instalațiile cu capacităţi sub 4 MW în cazul energiei eoliene și 1 MW în cazul tehnologiilor solare și hidro. Schema respectivă de sprijin vizează producătorii mici, care intenționează să investească în puteri de până la 4 MW pentru instalații eoliene și la nivelul a 1 MW pentru alte tipuri de instalații.

Nr.	Tehnologia de producere a energiei electrice	Categorii de capacitate	Cotele maxime de capacitate pentru tipurile de instalații de generare considerate, MW	
		[MW]	Surse la Tarif fix	Limita de capacitate, *[MW]*
1.	**Instalații EOLIENE, total:** *dintre care:*	**–**	**15**	4,0
1.1	instalații eoliene mari	0,501 - 4	12	
1.2	instalații eoliene mici	< 0,5	3	
2.	**Instalații SOLARE PV (fotovoltaice), total:** *dintre care:*	**–**	70	1,0
2.1.	instalații PV montate pe clădiri	< 0,05	50	
		0,051 – 0,2		
		0,201-1,0		
2.2.	instalații PV, altele decât cele de la pct. 2.1.	< 1,0	20	
3.	**Instalații de COGENERARE pe bază de biogaz, total:** *dintre care:*	**–**	**100**	**–**

3.1.	unități în cogenerare pe bază de biogaz (produs prin valorificarea potențialului energetic al dejecțiilor animaliere, deșeurilor zootehnice, deșeuri agricole, culturi agricole, plante energetice, deșeuri ale industriei alimentare, inclusiv amestecul dintre acestea)	–	45	–
3.2.	unități în cogenerare pe bază de biogaz produs prin valorificarea deșeurilor municipale solide	–	45	–
3.3.	unități în cogenerare pe bază de biogaz produs prin valorificarea deșeurilor municipale lichide/ape reziduale/	–	10	–
4.	**Instalații de COGENERARE pe bază de singaz** (pe biocombustibil solid, deșeuri agricole, inclusiv culturi/plante energetice, cu excepția produselor din silvicultură	–	**15**	–
5.	**Instalații de COGENERARE utilizând arderea directă** (pe biocombustibil solid, deșeuri agricole, inclusiv culturi/plante energetice, deșeuri menajere solide, cu excepția produselor din silvicultură	–	**30**	–
6.	**Instalații HIDRO**	–	**5**	**1,0**
TOTAL (MW) Tarif Fix		–	**235**	–

CARE VA FI IMPACTUL COTELOR ALOCATE ASUPRA SISTEMULUI ENERGETIC NAȚIONAL PÂNĂ ÎN 2025?

Vedeți în tabelul de mai jos, care este cantitatea estimativă de energie electrică ce urmează să fie generată anual prin mecanismul de sprijin Tarif fix.

Tehnologia SER	**Durata maximă de utilizare a puterii nominale** ***[ore/ an]***	**Puterea instalată** ***[MW]***	**Cantitatea estimativă de energie electrică a fi generată** ***[MWh]***
Instalații EOLIENE	2 800	15	42 000
Instalații SOLARE PV (fotovoltaice)	1 200	70	84 000
Instalații în COGENERARE (biogaz, singaz și ardere directă)	4 500	145	652 500
Instalații HIDRO	2 500	5	12 500
TOTAL putere instalată		**235**	**791 000**

10

CE MĂSURI AU FOST PUSE ÎN APLICARE PENTRU A STIMULA PRODUCEREA ENERGIEI ELECTRICE DIN BIOGAZ?

Economia și populația Republicii Moldova generează cantități uriașe de deșeuri menajere solide, ape reziduale, reziduuri ale industriei alimentare etc., al căror potențial energetic este enorm.

Autoritățile publice locale gestionează, prin intermediul întreprinderilor municipale special create, serviciile municipale de gestionare a deșeurilor menajere solide, a apelor reziduale (de canalizare) etc. Toate aceste deșeuri, în ansamblu, prezintă materie primă cu un potențial extraordinar de producere a biogazului.

Prin urmare, valorificarea cotelor de capacități non-intermitente alocate de Guvern depinde, în cea mai mare măsură, de modul în care APL-urile din țară se vor mobiliza în vederea identificării unei soluții pentru problematica deșeurilor menajere solide sau a apelor reziduale, cu sau fără stabilirea unor parteneriate cu sectorul privat.

Pentru sprijinirea autorităților administrației publice locale și facilitarea de către acestea a unor parteneriate cu sectorul privat au fost alocate capacități de 100 MW pentru instalațiile în cogenerare pe bază de biogaz, produs prin valorificarea:

- deșeurilor municipale solide;
- deșeurilor municipale lichide/ape reziduale.

CARE ESTE POZIȚIA GUVERNULUI FAȚĂ DE TEHNOLOGIILE DE ARDERE A DEȘEURILOR SOLIDE?

11

Statul promovează conceptul „waste to energy” – producerea de biogaz și singaz, cu ulterioara lui conversie în energie electrică și termică, arderea directă a deșeurilor de biomasă în instalații de cogenerare, a deșeurilor menajere solide etc. Mecanismul propus prevede eliminarea limitei de capacitate și sprijinirea proiectelor investiționale prin instrumentul „Tarif fix”.

INSTALAȚIILE FOTOVOLTAICE MONTATE PE ACOPERIȘURI VOR AVEA TARIFE DIFERENȚIATE?

12

Tarifele pentru instalațiile fotovoltaice de pe acoperișuri vor fi diferențiate în dependență de categoriile de capacitate:

- Instalații solare PV mai mici de 50 kW;
- Instalații solare PV cu o putere cuprinsă între 51 – 200 kW;
- Instalații solare PV cu o putere cuprinsă între 201 – 1000 kW.

13

CE STĂ LA BAZA DETERMINĂRII ȘI CALCULĂRII TARIFULUI FIX?

Tariful fix se calculează în conformitate și în baza unei metodologii, pentru fiecare tip de tehnologie de producere a energiei electrice din surse regenerabile şi pe categorii de capacitate, cu utilizarea datelor din practica internaţională privind perioada de exploatare a centralei, costurile de investiţie, costurile aferente întreținerii şi exploatării centralei, rata de rentabilitate a investiţiilor, determinată în baza metodei costului mediu ponderat al capitalului, şi în funcție de cantitatea de energie electrică ce se preconizează a fi produsă.

14

TARIFUL FIX POATE FI AJUSTAT?

În intervalul a 15 ani, tarifele fixe vor fi ajustate o dată pe an, în conformitate cu metodologia aprobată și în funcţie de evoluția ratei de schimb a monedei naţionale faţă de USD.

CUM POT SĂ BENEFICIEZ DE SCHEMA DE SPRIJIN TARIF FIX? TREBUIE SĂ DEȚIN O CENTRALĂ ELECTRICĂ?

15

După aprobarea Hotărârii privind tarifele fixe la energia electrică produsă din surse regenerabile și odată cu publicarea Hotărârii în Monitorul Oficial, solicitanții pot depune o cerere pentru confirmarea statutului de producător eligibil de energie electrică din surse regenerabile, din data indicată în hotărâre. Nu este obligatoriu să fie construită centrala electrică, iar participarea și confirmarea statutului de producător eligibil are loc în baza actelor depuse.

CUM SE ORGANIZEAZĂ CONCURSUL PRIVIND CONFIRMAREA STATUTULUI DE PRODUCĂTOR ELIGIBIL?

16

Procedura de confirmare a statutului de producător eligibil se bazează pe criterii obiective, transparente, nediscriminatorii și pe principiul „primul venit, primul servit”, până la atingerea cotei maxime de capacitate. În cazul prezentării concomitente a mai multor cereri pentru confirmarea statutului de producător eligibil și dacă nu se poate stabili ordinea primului venit, ordinea pentru verificarea corespunderii cererii și cerințelor se stabilește prin procedura de tragere la sorți.

17

CE TREBUIE SĂ CONȚINĂ CEREREA PRIVIND CONFIRMAREA STATUTULUI DE PRODUCĂTOR ELIGIBIL?

Pentru confirmarea statutului de producător eligibil, solicitantul trebuie să depună o cerere conform formularului din Anexa nr. 1 din Regulamentul privind confirmarea statutului de producător eligibil și trebuie să anexeze următoarele acte:

1) copia actului care atestă credibilitatea tehnică a proiectului, demonstrată prin:
   a) avizul de racordare eliberat de operatorul de sistem la rețeaua electrică a căruia urmează să fie racordată centrala electrică (în cazul centralei electrice ce urmează a fi construită);

   b) actul de corespundere eliberat de organul de supraveghere energetică de stat (în cazul centralei electrice pusă în funcțiune);

2) copia actului care atestă dreptul de proprietate/superficie a terenului/urmează a fi construită centrala electrică a solicitantului;

3) copia actului care atestă faptul depunerii garanției pentru participare;

4) declarația pe proprie răspundere privind respectarea condițiilor stabilite de art. 36 alin. (51) din Legea nr. 10/2016 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile, depusă de către întreprinzătorul individual sau administratorul/administratorii persoanei juridice pentru care se solicită confirmarea statutului de producător eligibil, conform formularului stabilit în Anexa nr. 2 a Regulamentului privind confirmarea statutului de producător eligibil;

5) informația adițională despre solicitantul care a depus cerere pentru confirmarea statutului de producător eligibil, conform formularului stabilit în Anexa nr. 3 a Regulamentului privind confirmarea statutului de producător eligibil;

6) copia extrasului din Registrul de stat al persoanelor juridice;

7) în cazul centralelor electrice puse în funcțiune – documente confirmative privind data fabricării echipamentului utilizat la construcția centralei.

UNDE ȘI CÂND POT DEPUNE CEREREA?

18

Cererea pentru confirmarea statutului de producător eligibil se depune direct la oficiul Autorității publice centrale învestită cu atribuții de reglementare și monitorizare a sectoarelor în domeniul energeticii, de către solicitant sau de către persoana împuternicită a solicitantului.

Cererile pentru confirmarea statutului de producător eligibil pot fi depuse de către solicitanți începând cu data stabilită în hotărârea de aprobare a tarifelor fixe la energia electrică produsă din surse regenerabile de energie, în limitele programului de lucru al Autorității publice centrale învestită cu atribuții de reglementare și monitorizare a sectoarelor în domeniul energeticii, afișat la sediul acesteia și publicat pe pagina web oficială.

Data la care se va iniția recepționarea cererilor va fi specificată de autoritate într-un anunț pe pagina web oficială. Anunțul privind inițierea procesului de confirmare a statutului de producător eligibil pentru cotele noi de capacitate se va publica cu cel puțin 10 zile lucrătoare înainte de data preconizată pentru inițierea procesului.

19

CUM SE ÎNREGISTREAZĂ CEREREA?

Cererea solicitantului pentru confirmarea statutului de producător eligibil se înregistrează în Registrul corespondenței de intrare. În cazul în care cererea pentru confirmarea statutului de producător eligibil nu corespunde cerințelor, solicitantul este informat despre neconformitatea cererii depuse și actele lipsă.

Solicitantul prezintă actele lipsă, în termen de 3 zile lucrătoare de la data informării, în caz contrar cererea și actele anexe nu se examinează și se restituite solicitantului, inclusiv garanția de participare. În cazul în care solicitantul depune în termen de 3 zile actele lipsă, cererea se consideră înregistrată în ziua în care au fost depuse toate actele necesare.

20

CÂT TIMP DUREAZĂ EXAMINAREA CERERII?

Cererea solicitantului pentru confirmarea statutului de producător eligibil se examinează în termen de 30 zile, cu adoptarea hotărârii respective. Termenul poate fi extins, în condițiile Codului administrativ al Republicii Moldova.

DACĂ S-AU DEPUS MAI MULTE CERERI DE CONFIRMARE A PRODUCĂTORILOR ELIGIBILI ȘI S-AU REPARTIZAT TOATE CAPACITĂȚILE DISPONIBILE, VOI FI INCLUS ÎN LISTA DE AȘTEPTARE?

21

În cazul în care cota maximă de capacitate stabilită de Guvern pentru un tip de tehnologie de producere a fost epuizată, cererile depuse pentru confirmarea statutului de producător eligibil, care nu s-au încadrat în limitele capacității disponibile, sunt restituite solicitanților cu mențiunea despre dreptul acestora de a depune o nouă cerere în cazul în care Guvernul majorează cotele maxime de capacitate sau eliberării unor cote de capacitate urmare a retragerii statutului de producător eligibil. Garanția pentru participare depusă de către solicitant va fi rambursată în termen de 10 zile lucrătoare din data restituirii cererii.

CE SUMĂ CONSTITUIE GARANȚIA DE PARTICIPARE?

22

Cuantumul garanției pentru participare se calculează pentru 1 kW putere instalată și nu poate depăși 0,2% din valoarea investiției specifice luate în calcul la stabilirea tarifelor fixe și se condiționează utilizând valoarea investiției specifice luată în calcul la determinarea tarifelor fixe la energia electrică produsă din surse regenerabile.

23

UNDE ARE LOC DEPUNEREA GARANȚIEI DE PARTICIPARE?

Garanția pentru participare poate fi depusă pe un cont bancar indicat.

24

CÂND SE RAMBURSEAZĂ GARANȚIA DE PARTICIPARE?

Garanția pentru participare se rambursează solicitantului în cazul respingerii cererii pentru confirmarea statutului de producător eligibil în termen de 10 zile lucrătoare, de la data adoptării hotărârii de respingere sau după depunerea garanției de bună execuție în cazul când a fost confirmat statutul de producător eligibil.

25

CUM AFLU DESPRE REZULTATELE CONCURSULUI?

Solicitantul este informat despre confirmarea statutului de producător eligibil în termen de 10 zile lucrătoare de la data adoptării hotărârii și i se indică contul bancar și suma ce trebuie depusă drept garanție de bună execuție a contractului prin publicarea unui anunț în acest sens pe pagina web oficială a Autorității publice centrale învestită cu atribuții de reglementare și monitorizare a sectoarelor în domeniul energeticii.

CE SUMĂ CONSTITUIE GARANȚIA DE BUNĂ EXECUȚIE?

26

Cuantumul garanției de bună execuţie a contractului se calculează pentru 1 kW putere instalată și nu poate depăși 2% din valoarea investiției specifice luate în calcul la stabilirea tarifelor fixe și se stabilește utilizând valoarea investiției specifice luată în calcul la determinarea tarifelor fixe la energia electrică produsă din surse regenerabile.

CARE ESTE TERMENUL DE DEPUNERE A GARANȚIEI DE BUNĂ EXECUȚIE?

27

Solicitantul este obligat să depună garanția de bună execuție a contractului și să prezinte confirmarea respectivă în termen de 15 zile lucrătoare din momentul publicării anunțului privind confirmarea statutului de producător eligibil pe pagina web oficială a Autorității publice centrale învestită cu atribuții de reglementare și monitorizare a sectoarelor în domeniul energeticii.

CÂND SE RAMBURSEAZĂ GARANȚIA DE BUNĂ EXECUȚIE?

28

Garanţia de bună execuţie a contractului se rambursează integral producătorului, dacă producătorul eligibil şi-a îndeplinit obligaţiile privind construcţia şi punerea în funcţiune a centralei electrice care produce energie electrică din surse regenerabile, în termenele şi condiţiile stabilite în Hotărârea privind confirmarea statutului de producător eligibil.

29

CE TREBUIE SĂ FAC DUPĂ CE MI S-A CONFIRMAT STATUTUL DE PRODUCĂTOR ELIGIBIL?

După confirmarea statutului de producător eligibil, solicitantul trebuie să îndeplinească următoarele obligaţii:

1) să construiască şi să pună în funcţiune centrala electrică care produce energie electrică din surse regenerabile în termen de cel mult 24 luni de la confirmarea statutului de producător eligibil sau în termenul prelungit în conformitate cu pct. 35 din Regulamentul privind confirmarea statutului de producător eligibil;

2) să construiască centrala electrică care produce energie electrică din surse regenerabile cu stricta respectare a puterii instalate, indicată în hotărârea privind confirmarea statutului de producător eligibil;

3) să nu utilizeze, la dezvoltarea şi punerea în funcţiune a centralei electrice care produce energie electrică din surse regenerabile, echipament folosit sau echipament fabricat cu mai mult de 36 de luni până la punerea în funcțiune a acesteia, prezentând documente confirmative în acest sens;

4) după finalizarea construcției centralei electrice care produce energie electrică din surse regenerabile, să notifice despre acest fapt Autoritatea publică centrală investită cu atribuții de reglementare și monitorizare a sectoarelor în domeniul energeticii şi să prezinte actele care confirmă îndeplinirea obligaţiilor asumate în calitate de producător eligibil;

5) să exploateze şi să asigure, începând cu al doilea an, activitatea instalațiilor de cogenerare cu randamentul de cel puţin 80%, în cazul instalațiilor de cogenerare, bazate pe utilizarea biomasei în calitate de combustibil.

CUM POT DEMONSTRA CĂ ECHIPAMENTUL ESTE NOU?

30

În cazul în care, la etapa eliberării actului de corespundere, producătorul eligibil nu a putut demonstra data fabricării echipamentului utilizat la construcția centralei, în scopul determinării datei de fabricație, producătorul eligibil este obligat să solicite Camerei de Comerț și Industrie a Republicii Moldova realizarea expertizei mărfurilor, suportând cheltuielile aferente.

CE SE ÎNTÂMPLĂ DACĂ NU CONSTRUIESC SAU REFUZ SĂ CONSTRUIESC CENTRALA ELECTRICĂ DUPĂ CE AM OBȚINUT STATUTUL DE PRODUCĂTOR ELIGIBIL?

31

Dacă un producător eligibil nu pune în funcţiune centrala electrică, dreptul său de a i se achiziționa cantitatea de energie electrică la tariful fix stabilit se retrage, iar garanția de bună execuție a contractului va fi transferată la bugetul de stat.

32

CARE SUNT RESTRICȚIILE DE A BENEFICIA DE MECANISMUL DE SPRIJIN TARIF FIX?

1) nu poate fi confirmat statutul de producător eligibil, solicitantului care intenționează să construiască centrală electrică din echipament utilizat sau echipament fabricat cu mai mult de 36 de luni înainte de punerea în funcțiune. În cazul instalațiilor de cogenerare, bazate pe utilizarea biomasei în calitate de combustibil, se admit doar tehnologii cu randament de cel puţin 80%;

2) nu este în drept să solicite confirmarea statutului de producător eligibil pentru proiectele de investiţii, solicitantul care pretinde la construcția a două sau mai multe centrale electrice care utilizează surse regenerabile de energie şi care utilizează același tip de tehnologie de producere, dacă puterea instalată cumulată a acestora este mai mare decât limita de capacitate stabilită de Guvern.

   Aceste prevederi se extind şi asupra soțului rudelor şi afinilor în linie dreaptă şi în linie colaterală, până la gradul doi inclusiv, ai fondatorilor/asociaților, administratorilor și persoanelor afiliate producătorului de energie electrică în sensul Codului civil.

POT MAJORA PUTEREA CENTRALEI ELECTRICE DUPĂ CE AM FOST CONFIRMAT ÎN CALITATE DE PRODUCĂTOR ELIGIBIL?

33

Dacă după obţinerea statutului de producător eligibil, un investitor intenţionează să majoreze capacitatea centralei electrice existente, iar capacitatea cumulată este mai mare decât limita de capacitate stabilită de Guvern, acesta urmează să participe la licitații pentru a obține dreptul de producător eligibil în legătură cu capacitatea nou-instalată.

CE MECANISME DE FINANȚARE SUNT DISPONIBILE LA MOMENT PENTRU A PUTEA IMPLEMENTA PROIECTE PRIN MECANISMUL DE SPRIJIN TARIF FIX?

34

Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare (BERD) a lansat, în anul 2021, Facilitatea de Finanțare a Economiei Verzi – GEFF – în valoare de 20 de milioane de euro, ce creditează afacerile și proprietarii de locuințe pentru a deveni mai eficiente energetic și mai verzi. Sunt eligibile pentru finanțare:

- Persoanele fizice care dețin sau locuiesc într-o clădire sau apartament în care intenționează să implementeze o investiție eligibilă;
- Companii private, întreprinderi, firme, proprietari individuali sau alte persoane juridice care doresc să investească în tehnologii eligibile;

- Furnizorii de echipamente sau materiale eligibile în Selectorul de Tehnologie Verde, interesați să participe la programul de finanțare a furnizorilor din cadrul Facilității;
- Producătorii de tehnologie „verde”, enumerată în Selectorul de Tehnologie Verde, care intenționează să susțină sau să extindă partea „ecologică” a afacerii lor.

Sume maxime ce pot fi finanțate de către GEFF sunt:

- până la 300.000 EUR pentru proiecte mici și clar definite, care includ echipamente și materiale performante din Selectorul de Tehnologie;
- până la 5 milioane EUR pentru proiecte mai mari de eficiență energetică și energie regenerabilă în sectorul nerezidențial, pentru care experții GEFF pot oferi consultanță;
- până la 500,000 EUR pentru proiecte mai mari de eficiență energetică și energie regenerabilă în sectorul rezidențial, pentru care experții GEFF pot oferi consultanță;
- sumele maxime ale sub-împrumutului nu trebuie să depășească 5 milioane EUR sau echivalentul în altă monedă.

Mai multe detalii puteți afla pe: https://ebrdgeff.com/moldova/ro

Pentru a lansa o afacere în domeniul energiei din surse regenerabile, aveți nevoie de:

1. **Crearea/stabilirea unei afaceri**

   Instituţia competentă: **Agenţia Servicii Publice**

2. **Înregistrarea drepturilor de proprietate/Schimbarea destinaţiei terenului**

   Instituţia competentă: **Autoritate publică locală /Agenţia Servicii Publice**

3. **Certificatul de urbanism pentru proiectare**

   Instituţia competentă: **Autoritate publică locală**

4. **Avizul de racordare la rețea/Condiţii tehnice pentru conectarea la reţelele de utilităţi**

   Instituţia competentă: **Operatorul de sistem**

5. **Obținerea statutului de producător eligibil**

   Instituţia competentă: **Autoritatea publică centrală investită cu atribuții de reglementare și monitorizare a sectoarelor în domeniul energeticii**

6. **Studiul topografic și prospecţiunile geotehnice**

   Instituţia competentă: **Instituţii autorizate**

7. Avizul de mediu/Evaluarea impactului asupra mediului

Instituţia competentă: **Agenţia de Mediu**

8. Proiectul tehnic

Instituţia competentă: **Instituţii autorizate**

9. Autorizaţia de construcţie

Instituţia competentă: **Autoritate publică locală**

10. Notificarea despre lansarea lucrărilor de construcţie

Instituţia competentă: **Agenţia pentru Supraveghere Tehnică**

11. Construcţia centralei electrice

Instituţia competentă: **Companie autorizată**

12. Conectarea la reţeaua de transport sau distribuţie a energiei electrice

Instituţia competentă: **Companie de transport și/sau distribuţie a energiei electrice**

13. Testarea și recepţia

Instituţia competentă: **Beneficiar/Investitor, Autoritatea publică centrală investită cu atribuții de reglementare și monitorizare a sectoarelor în domeniul energeticii**

14. Semnarea contractului de furnizare a energiei electrice

Instituţia competentă: **Furnizorul central de energie electrică**

AGENȚIA PENTRU EFICIENȚĂ ENERGETICĂ

Agenția are misiunea de a implementa politica de stat în domeniul eficienței energetice, performanței energetice a clădirilor, precum și al valorificării surselor de energie regenerabilă, inclusiv prin atragerea și gestionarea resurselor financiare în vederea finanțării proiectelor în domeniile respective într-un mod durabil din punctul de vedere al mediului înconjurător şi al schimbărilor climatice.

INFORMAȚII DE CONTACT

Chișinău, str. Alecu Russo 1, bloc A1, Etajul 10, MD-2068
(+373) 22 311 001
(+373) 22 499 444
office@aee.md
info@aee.md